



# HÁBORÚ ÉS BÉKE AZ ÍGÉRET FÖLDJÉN

A palesztin-izraeli konfliktus

Selján Péter  
Konzulens: Dr. Kaiser Ferenc  
ZMNE-KLHTK, 2009 Budapest

# BEVEZETÉS

- Történelmi háttér
- Izrael és az USA kapcsolata
- A szembenálló felek
- Ütközőpontok
- Izrael és a palesztinok érdekei
- Egy Izrael nélküli világ?
- Következtetések

# Történelmi háttér

- Függetlenségi háború (1948-49)
- Szuezi válság (1956)
- A “hatnapos háború” (1967)
- A jom kippur háború (1973)
- Libanon megszállása (1982)
- A “34 napos” háború (2006)
- Izrael 2008-as gázai offenzívája
- Első palesztin intifáda (1988-1992)
- al-Aksza intifáda (2000-2005)
- Az oslói békefolyamat
- Az „útiterv” (2003)



# Történelmi háttér



# Izrael és az USA kapcsolata

- Condoleezza Rice: „*az Egyesült Államoknak a Közel-Keleten vannak szövetségesei, és van egy barátja, Izrael.*”
- Különleges kapcsolat.
- Fegyverszállítás.
- 2-3 milliárd USD támogatás évente.
- 5,2 milliós amerikai zsidó közösség.
- Jelentős az amerikai Izrael-lobbi befolyása.



# A szembenálló felek

- Mindkét oldal jelentős mértékben megosztott. Nincs egységes álláspontjuk!
- Az izraeli és a palesztin vezetés egyaránt állandó nyomás alatt áll “saját tábora” radikális és mérsékelt erői részéről.
- Megválaszolhatatlan, vitatott kérdések: Kik a palesztinok? Ki a zsidó?
- Az egyik legmélyebb megosztottság a zsidóságon belül a vallásos és a világi zsidók ellentéte.



# Ütközőpontok I.

- **Menekültkérdés:** Az első arab-izraeli háború során otthonuk elhagyására kényszerült palesztin arabok számát a különböző források 520 ezer és 1 millió fő közé teszik.
- **Izrael telepespolitikája:** A ciszjordániai zsidó telepek bővítésének befagyasztását mindmáig nem sikerült elérni, holott az Mahmúd Abbász palesztin elnök egyik feltétele a béketárgyalások újratekzéséhez.
- **Jeruzsálem státusa:** Jeruzsálemre mindkét szembenálló fél igényt tart, mint nemzeti államának fővárosára.

# Ütközőpontok II.

- **Biztonság:** Izrael mindent ennek rendel alá. Az egyik legmodernebb fegyveres erővel rendelkezik, amelyet a legkorszerűbb haditechnikai eszközökkel lát el.
- **Vízmegosztás:** A régió természeti adottságainál fogva jelentős kérdés a felek közötti vízmegosztás is.
- **Gazdaság:** stabil gazdaság nélkül lehetetlen politikai stabilitást teremteni.





# Palesztin és izraeli érdekek

## Izraeli érdekek

A konfliktus végleges rendezése.

Jeruzsálem legyen a fővárosa.

A palesztin menekültek visszatérésének elkerülése.

Az 1967-es határok megtartása.

Katonai fölény megtartása.

## Palesztin érdekek

Palesztin állam létrehozása.

Kelet-Jeruzsálem legyen a fővárosa.

Menekültkérdés igazságos rendezése.

Visszatérés az 1967 előtti határokhoz.

Biztonsági garanciák.

# Rendezési elképzelések

- Az **“egy állam”** elve, mely alapján Palesztina területe egyetlen állam fennhatósága alá kell, hogy tartozzék, tehát vagy egy zsidó, vagy egy arab, vagy egy „kétnemzetiségű” állam születne.
- A **“két állam”** koncepciója a egymás mellett két független állam – egy zsidó és egy arab/palesztin – létében gondolkodik.
- Mikor, milyen határokkal, milyen fővárossal?



# Egy Izrael nélküli világ?

- **Államok-államok ellen:** Izrael eltávolítása a régió hatalmi egyensúlyából nagymértékben megrázná az arabközi baráti kapcsolatokat.
- **Hívők-hívők ellen:** a felerősödő vallási ellentétek szétfeszítenék az egyes országokat.
- **Ideológiák-ideológiák ellen:** a régió bővelkedik az egymással versenyző ideológiákban.
- **Reakciós utópia kontra modernizálás:** Az arab modernistákat és a hagyományőrzőket csak az Izrael Államban megtestesülő közös ellenség képe tartja vissza attól, hogy szétfeszítsék társadalmaikat.
- **Rezsimek - népek ellen:** Izrael létezése nem lehet magyarázat a közel-keleti rendőrállamok sorára. A zsidó állam egyenletből való kiejtése sem vezetne liberális demokráciák létrejöttéhez a régióban.

# KÖVETKEZTETÉSEK

- A konfliktusnak egyhamar nem lesz mind a két fél számára elfogadható kompromisszumos megoldása.
- A tárgyalásokhoz létfontosságú volna a palesztin egység.
- Mindkét felet maradéktalanul kielégítő, jó megoldás nem születhet, csak kevésbé rossz, amely idővel elvezethet a békés együttéléshez.
- Be kell látniuk, hogy az erőszak hosszútávon nem vezethet eredményre.
- A palesztinok és a zsidók együttélésre ítéltettek.
- A radikálisok felülkerekedése, a kölcsönös bizalmatlanág és fenyegetettségérzet erősödése az erőszak újbóli fellángolását eredményezheti.



**Köszönöm a figyelmet!**  
**Várom kérdéseiket!**